

Ostoros Alapszolgáltatási Központ

SZAKMAI PROGRAM

2020.

Ostoros 2020

TARTALOMJEGYZÉK

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az intézmény adatai

Az intézmény tevékenységének jogi szabályozása

II. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA

Az intézmény célja

Az intézmény feladata

III. NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMEL, TEVÉKENYSÉGEK

Szociális étkeztetés

- Az ellátás igénybevétele módja

Házi segítségnyújtás

- A házi segítségnyújtás tevékenységei
- Az ellátás igénybevétele módja

Idősek nappali ellátása

- Nyújtott szolgáltatási elemek
- Az ellátás igénybevétele módja

Ellátandó célcsoport az idősek ellátását biztosító szolgáltatásoknál

Család- és gyermekjóléti szolgálat

- A gyermekjóléti szolgáltatás általános feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében
- A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:
- A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:
- Jelzőrendszer és működése
- A családsegítés szakmai tartalma
- Az ellátás igénybevétele módja

Ellátandó célcsoport a család- és gyermekjóléti szolgáltatásban

IV. MÁS INTÉZMÉNYEKSEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

Az intézmény szakmai kapcsolatai

V. A SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS MÓDJA

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Intézmény neve: Ostoros Alapszolgáltatási Központ

székhelye: 3326 Ostoros Kossuth Lajos tér 3.

telephelye: 3327 Novaj Gálkút út 1.

Alapító szerve, székhelye:

Ostoros Községi Önkormányzat Képviselő-testülete

3326 Ostoros, Hősök tere 4.

Tel: 06-36/356-010

Alapítás éve: 2005

Hatályos Alapító Okirat, száma: 54/2005.(V.30.) számú képviselő-testületi határozat
158-2/2016

A fenntartó neve, címe:

Ostoros Községi Önkormányzat

3326 Ostoros, Hősök tere 4.

Működési területe: Ostoros község teljes közigazgatási területe szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása vonatkozásában, a család-és gyermekjóléti szolgáltatás Novaj község közigazgatási területével egészül ki.

Szervezeti formája: integráltan működő szolgáltatás.

Jogállása, gazdálkodási jogköre: költségvetési kereten belül önállóan gazdálkodó.

Kormányzati funkció száma, és megnevezése:

107051 Szociális étkeztetés

107052 Házi segítségnyújtás

102031 Idősek nappali ellátása

104042 Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

AZ INTÉZMÉNY TEVÉKENYSÉGÉNEK JOGI SZABÁLYOZÁSA

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 2015. évi CXXXIII: törvény egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendeletszemélyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 149/1997 (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1992. évi LXII. Törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról,
- 8/2000. (VIII.4) SzCsM rendelete a személyes gondoskodást végző személyek működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelete a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról.
- 29/1993. (II.17.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjairól.
- 235/1997.(XII.17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 257/2000. (XII.26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 9/1999.(XI.24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételeiről.
- 36/2007 (XII.22.) SzMM rendelet a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól.

II. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA

A szolgáltatás célja

Az integrált intézmény által biztosított *szolgáltatások célja*, egy olyan alapellátás nyújtása, mely a vonatkozó törvényekben és a végrehajtási rendeletekben megfogalmazott tárgyi, személyi feltételeknek eleget téve, a szakmai előírásoknak megfelelő szolgáltatást valósít meg, a lehető legmagasabb színvonalon. Ezen túl az ellátások igazodnak az ellátási igényekhez és a lakosságszámhoz, a község társadalmi-gazdasági adottságait szem előtt tartva, az esélyegyenlőség, az emberi bánásmód biztosításával.

Az intézmény feladata

- Szociális irányú segítségnyújtás, prevenciós tevékenység, jelzőrendszer működtetése, tanácsadás, egyéni esetkezelés, család gondozás, közösségi szociális munka folytatása.
- Ismeretek birtokában javaslattevő a fenntartó felé a megfelelő szolgáltatási formák kialakítására, azok hatékony működtetésére, valamint új alapellátási módszerek bevezetésének kezdeményezése.
- A településeken élő lakosság szociális szükségleteinek megismerése, az igények megoldásában segítség biztosítása.
- Együttműködés a települések egészségügyi, oktatási-nevelési intézményeivel, civil szervezetekkel, a szociálisan rászorulóknak érdekében.
- Tájékoztatás nyújtása az ellátási területen élők részére, a településen működő szociális szolgáltatásokról.
- Tájékoztatás más szociális szakellátási formákról és azok igénybevételeinek lehetőségéről.
- Segíteni a településen az önszervező csoportok, közösségi szerveződések létrejöttét és működését.

III. NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMEL, TEVÉKENYSÉGEK

SZOCIÁLIS ÉTKEZTETÉS

A szolgáltatás biztosításnak célja, hogy a megfelelő összetételű, rendszeres meleg ebéd megakadályozza az átmeneti vagy tartós éhezést és megelőzze a hiányában kialakuló egészségkárosodást.

Ostoros község közigazgatási területén lakó, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, illetve életvitelszerűen itt élő személyek részére az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük, vagy
- hajléktalanságuk miatt.

A szociális rászorultság feltételeit a települési önkormányzat rendeletében szabályozza.

Az étkeztetés igénybevételével javul az ellátottak komfort érzete, a változatos ebéd megakadályozza az átmeneti vagy tartós éhezést, egyoldalú táplálkozást, és megelőzi a rendszertelen vagy hiányos étkezés következményeként kialakuló egészségkárosodást. Járulékos hatása az ellátásnak, hogy mentesül az ellátott a számára fizikai megterhelést jelentő munkafolyamattól.

A szociális étkeztetés az önkormányzat által szerződött főzőkonyháról biztosított.

Főétkezésként a településen hétköznaponként (munkanapokon) egyszeri meleg étel biztosítása történik, melynek kiszolgálása:

- helyben fogyasztással,
- étel saját erővel történő elvitelével,
- étel házhoz szállításával oldható meg.

A névre szóló ételhordókban kiadagolt ebédeket, a község területén, az intézmény dolgozója gépkocsival szállítja ki.

Az étel kiszolgálásának, illetve kiszállításának időpontja: 11 órától – 13 óra 30 percig tart.

Az étel szállításához 3 db csere ételhordó szükséges, melynek biztosítása és tisztántartása az ellátottak kötelezettsége.

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője írásbeli kérelmére történik, a jogszabályban meghatározottak szerint. A kérelmet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani.

Ha az ellátást igénylő személy cselekvőkészségében korlátozott, a kérelmet a törvényes képviselője terjeszti elő.

Szociális étkezés igénylésénél csatolni szükséges:

- a jövedelem nyilatkozat, és a tárgy évi Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által kiállított igazolás,
- az egészségi állapotra vonatkozó háziiorvosi igazolás.

Az igénybe vett ellátás megkezdésekor az igénybevevőt, illetve törvényes képviselőjét tájékoztatjuk:

- az ellátás tartalmáról, feltételeiről, céljáról
- rá vonatkozó nyilvántartásokról
- panaszjog gyakorlásának módjáról
- az ellátott jogiképviselő elérhetőségéről, feladatáról.

Az intézmény vezetője írásban, az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével megállapodást köt.

Szociális étkezés esetén ekkor történik a térítési díj megállapítása is, melyről értesítésben kap tájékoztatást az ellátott.

A térítési díjat utólag, tárgy hó 12-ig kell megfizetni, készpénzfizetési számla ellenében.

HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

Engedélyezett ellátotti létszám: 18 fő.

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. Cél, hogy a szolgáltatás biztosításával javuljon az ellátotti kör szociális biztonsága, a saját otthonukban nyújtott szolgáltatás, nagymértékben hozzájáruljon a méltóságteljes öregkor megéléséhez.

A házi segítségnyújtás lehetővé teszi, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Az intézmény a házi segítségnyújtás keretében gondoskodik:

- azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk nem gondoskodnak,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik
- akik bentlakásos intézményi elhelyezésre várnak,

A házi segítségnyújtás tevékenységei

Szociális segítség keretében

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálósobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)
- mosás
- vasalás

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében)
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogatás
- ruhajavítás
- közkútról, fűrkútról vízhozás
- tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- kísérés.

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése

- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés

- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Gondozási és ápolási feladatok körében:

- mosdatás

- fürdetés

- öltöztetés

- ágyazás, ágyneműcsere

- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése

- haj, arcszőrzet ápolás

- száj, fog és protézis ápolás

- körömápolás, bőrápolás

- folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)

- mozgatás ágyban

- decubitus megelőzés

- felületi sebkezelés

- sztómazsák cseréje

- gyógyszer kiváltása

- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása

- vérnyomás és vércukor mérése

- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül

- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés,

- kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás

- a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

Adminisztrációs tevékenység:

A házi gondozó a gondozási tevékenységről gondozási naplót vezet, melyet előírás szerint az ellátottal aláírta igazoltat az elvégzett tevékenységekről.

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője írásbeli kérelmére történik, a jogszabályban meghatározottak szerint. A kérelmet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani.

Ha az ellátást igénylő személy cselekvőkészségében korlátozott, a kérelmet a törvényes képviselője terjeszti elő.

A házi segítségnyújtás igénylésénél csatolni szükséges:

- a jövedelem nyilatkozat, és a tárgy évi Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által kiállított igazolás,
- az egészségi állapotra vonatkozó háziorvosi igazolás.

Házi segítségnyújtás esetén az intézmény vezetője egy értékelő adatlapot tölt ki a házi orvossal, mely alapján eldől, hogy az igényelt szolgáltatáson belül mire jogosult az igénylő. Ha a gondozási szükséglet vizsgálat eredménye az értékelő adatlap szerint III. fokozatú, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető tájékoztatni köteles a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről. Ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig házi segítségnyújtásra jogosult. Amennyiben a szolgáltatást igénylő a gondozási szükséglet vizsgálat során megállapított időt nem igényli, akkor az általa igényelt időtartamban kell a szolgáltatást biztosítani.

Az igénybe vett ellátás megkezdésekor az igénybevevőt, illetve törvényes képviselőjét tájékoztatjuk:

- az ellátás tartalmáról, feltételeiről, céljáról
- rá vonatkozó nyilvántartásokról
- panaszjog gyakorlásának módjáról
- az ellátott jogi, illetve a gyermekjogi képviselő elérhetőségéről, feladatáról.

Az intézmény vezetője írásban az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével megállapodást köt, melyben rögzítésre kerül a gondozási idő keret, és a gondozási forma, valamint a tevékenységek.

Házi segítségnyújtás esetén ekkor történik a térítési díj megállapítása is, melyről értesítésben kap tájékoztatást az ellátott.

A térítési díjat utólag, tárgy hó 12-ig kell megfizetni, készpénzfizetési számla ellenében.

IDŐSEK NAPPALI ELLÁTÁSA

Ostoros Községi Önkormányzata nem kötelező feladatként biztosítja az idősek nappali ellátását, amely lehetőséget nyújt a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint meleg ebéd kiszolgáltatására.

Az ellátás célja, Ostoros idős korú lakosainak mentális, fizikai és egészségi állapotának megőrzése, lehetőség szerinti javítása. Csökkenti kívánja az időskor negatív hatásait, a magány vagy „feleslegesség” érzését, az elszigetelődés kialakulását a meglévő készségek, képességek szinten tartásával, tartalmas, hasznos és szórakoztató közösségépítő időtöltéssel.

A klub az ellátottak részére napközbeni tartózkodásra nyújt megfelelő intézményi körülményeket, folyamatos felügyelet mellett. A szolgáltatás a település központjában tömegközlekedéssel, autóval és gyalog is könnyen elérhető helyen, a jogszabályi előírásoknak megfelelően átalakított és felújított, akadálymentesen megközelíthető és használható épületben található. Előtér, közösségi együttlétre és étkezésre szolgáló helyiség, pihenőszoba, tálalókonyha és személyi tisztálkodásra is alkalmas mellékhelyiségek állnak az ellátottak rendelkezésére. Parkolóhelyekkel ellátott, kültéri kikapcsolódásra, programok szervezésére használható udvar áll az ellátottak rendelkezésére. Biztosítani kívánjuk az ellátottak számára mind a közösségi együttlétet, mind a pihenés lehetőségét.

A klub a társas kapcsolatok fenntartása érdekében az ellátást igénybe vevők korának, egészségi állapotának, képességeinek, egyéni adottságainak és igényeinek megfelelő fizikai

és mentális aktivitást segítő szórakoztató, ismeretterjesztő, kulturális tevékenységeket (séta, torna, előadások, vetélkedők, csoportos és társasjátékok, zenehallgatás, olvasás, felolvasás, rádióhallgatás, ünnepek) szervez. Az intézmény keretein belül szervezett tevékenységek mellett szem előtt kívánjuk tartani a települési rendezvényeken való részvételt, a generációk közti kapcsolattartást. Igény és érdeklődés esetén színház-, mozi-, múzeum-látogatásokat, kirándulásokat szervezünk.

Az intézmény biztosítja az ellátottak számára az alapvető személyes higiénia fenntartásához és a személyes ruházat tisztításához szükséges korszerű eszközöket, illetve segítséget ezen feladatok elvégzésében, amennyiben erre az otthonában nincs lehetőség.

A klub igény szerint, térítési díj ellenében napi egyszeri meleg étkezést biztosít a szociális étkezésre vonatkozó szabályok figyelembevételével.

Nyújtott szolgáltatási elemek

Tanácsadás:

Az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslat kialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul. A válasz megadására alkalmas szakember megkeresésével, a dolgozók kompetenciáit és az ellátottak igényeit követő egyéni segítő beszélgetéssel, csoportos foglalkozással, tájékoztató előadásokkal valósulhat meg.

Készségfejlesztés:

Az igénybe vevő fizikai, szellemi és pszichés állapotát figyelembe véve szolgálja a társadalmi beilleszkedést segítő magatartásformák, egyéni és társas készségek kialakulását, szinten tartását, fejlesztését. A szolgáltatási elemet részben a mindennapos ismétlődő tevékenységekkel, részben a célirányosan tervezett különféle készségeket érintő tevékenységek (torna, zenés foglalkozás, kézműves foglalkozások, csoportjátékok, vetélkedők, ünnepek, intézményen kívüli programok stb.) megszervezésével biztosítjuk.

Esetkezelés:

Az igénybe vevő életminőségének megőrzésére (pl. családi-, baráti kapcsolatai, egészségi állapota), vagy javítására irányul, tervszerű segítő folyamat, amely számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe, hogy az idős személy a számára legmegfelelőbb megoldást megtalálja.

Felügyelet:

A szolgáltatási elemmel növelhetjük az idős személy biztonságérzetét. Az intézményben tartózkodás folyamán megfigyeljük az ellátott testi, szellemi állapotát. Fizikai, lelki tevékenységét figyelemmel kísérve, fenntartunk egy személyes kontrollt, ez által kialakul az

igénybe vevő védettség- és biztonság érzete. A szolgáltatás által az ellátott családjának is nyugalmat biztosít, hogy a hozzátartozójuk nincs egyedül, ha krízis helyzetbe kerül.

Közösségi fejlesztés:

A település lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító, ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködéseket valósít meg. Képessé teszi az egyént a közösségi részvételre.

Gondozás:

Az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi, lelkitámogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest a legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státusban való megtartását, visszailleszkedését.

Több gondozási elem együttes alkalmazásával megvalósuló komplex tevékenység, fizikai és mentális gondozás keretében.

Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás:

Az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában nem tudja megvalósítani.

Szállítás:

Az önkormányzat gépjárművének segítségével, javak vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybe vevőhöz, vagy az igénybe vevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, közösségi programok, családi kapcsolatok helyszínére, ha szükségleteiből adódóan mindezek más módon nem oldhatóak meg.

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője írásbeli kérelmére történik, a jogszabályban meghatározottak szerint. A kérelmet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani.

Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképességében korlátozott, a kérelmet a törvényes képviselője terjeszti elő.

Nappali ellátás igénylésénél csatolni szükséges:

- a jövedelem nyilatkozat, és a tárgy évi Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által kiállított igazolás,
- az egészségi állapotra vonatkozó háziiorvosi igazolás.

Az igénybe vett ellátás megkezdésekor az igénybevevőt, illetve törvényes képviselőjét tájékoztatjuk:

- az ellátás tartalmáról, feltételeiről, céljáról
- rá vonatkozó nyilvántartásokról
- panaszjog gyakorlásának módjáról
- az ellátott jogi-, illetve a gyermekjogi képviselő elérhetőségéről, feladatáról.

Az intézmény vezetője írásban az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével megállapodást köt.

Ekkor történik a térítési díj megállapítása is, melyről értesítésben kap tájékoztatást az ellátott. A térítési díjat utólag, tárgy hó 12-ig kell megfizetni, készpénzfizetési számla ellenében.

Ellátandó célcsoport az idősek ellátását biztosító szolgáltatásoknál

Szociális étkezés

Első sorban Ostoros idős korú lakossága az érintett célcsoport. Az étkezők száma az ellátás minőségének függvénye. Eger közelsége és a településen étkeztetést biztosító szolgáltatók kínálata, befolyásolja a szolgáltatást igénybe vevők számát.

Házi segítségnyújtás

Az ellátás népszerűségét befolyásolja a településen kialakult nézet. Egyre elfogadóbbak a lakosok, kezdik úgy kezelni, mint más egyéb szolgáltatást. A családok funkciójának egy részét pótolja a házi segítségnyújtás, amit régen a több generáció együttélése során gond nélkül tudtak a rászorulóknak biztosítani.

Ezt első sorban azok az idősebb korosztályhoz tartozó emberek kérik, akik napközbeni tevékenységeik elvégzéséhez segítséget igényelnek.

Ez lehet időszakos, pl. egy betegség esetén vagy tartós, állapottól függően.

Idősek nappali ellátása

Ennél az ellátásnál két rétegű a célcsoport. Az egyik, az otthonukat elhagyni tudó, de már a napi tevékenységekben segítségre szoruló, többségük korban a nyolcvan évet betöltött ember. A másik csoport az aktív idős kort élő, fiatalabb nyugdíjas korú emberekből tevődik össze. Az első csoporthoz tartozók naponta a kis busz segítségével jönnek és délutánig bent tartózkodnak. A második csoportba tartozók, a társas programok miatt látogatják a nappali ellátást.

Demográfiai adatok

Lakosság számának alakulása:

ÉV	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2017	2019
FŐ	2480	2632	2741	2693	2722	2651	2716	2790

Ostoros	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	431	397	108 %
2008	338	431	78%
2012	349	382	91%
2016	403	411	98%
2019	442	459	96%

Ostoros év	Korcsoport (fő)							
	0-5 év		6-18 év		19-62 év		63- év	
	nő	Férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi
2008.	69	84	228	208	879	885	255	133
2012	74	74	190	195	857	908	267	157
2014	69	61	206	204	926	891	289	168
2016	75	71	187	197	847	833	288	190
2019	76	88	203	217	841	835	312	218

A település lakosság számában több évre visszamenőleg enyhe emelkedés tapasztalható.

Az öregedési index a 2001-es adat után újra folyamatos emelkedést mutat. Az országos átlaghoz viszonyítva jó a helyzet Ostoroson. 2011-ben az országos index 116, 2014-ben 122, és 2019-ben 133 (https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wnt002.html) volt. Az emelkedés folyamatos és egyenletes az országos helyzet tekintetében, míg helyileg változatos képet mutat az arányszám. Feltételezhetően a lakópark építésének van befolyása erre a mutatóra.

A 63 év feletti nők kisebb, a férfiak aránya nagyobb mértékű folyamatos növekedést mutat. A 0-5 éves korosztály számában kisebb mértékű emelkedés tapasztalható az előző időszakhoz viszonyítva. A lakosság egyéb kategóriájában számottevő változás nem tapasztalható.

A családok megnövekedett terhei, a fiatalabb generációk rohanó világa mellett a korábbi idők természetes kapcsolati védőhálóját eltűnőben van. A felnőtt gyermekek sok esetben távol élnek, kevesebb időt tudnak az idősebb családtagok gondozására szánni, nő az időszakosan vagy teljesen egyedül élő idős emberek száma. Házastársaik elvesztése után megszűnhetnek a kapcsolódási pontok, fellép az elmagányosodás, elszigetelődés veszélye. Az általában

megromlott egészségi állapot, az esetleges anyagi, létfenntartási gondok, a napi teendők elvégzésének nehézségei mellett, fennállhat a fizikai és érzelmi elhanyagoltság veszélye.

Az öregedés szűkebb és tágabb környezetre is hatással lévő folyamata - a családi gondoskodást, segítséget, társas kapcsolatrendszerrel nyújtani képes személyek számának csökkenésével vagy hiányában - egyre inkább igényli a szociális és egészségügyi alapellátás intézményes közreműködését, amely segítségével az idős személy saját lakóhelyén, környezetében maradhat.

Azt reméljük, hogy a házi segítségnyújtás és az idősek klubja ellátási forma- a társas környezet, odafigyelő, családi légkör megteremtésével - javítja az idős emberek pszichés, mentális állapotát, ezen keresztül szociális helyzetét.

CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási, valamint a családsegítés feladatait.

A gyermekjóléti szolgálat munkájának célja, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzése, a társadalomba való beilleszkedésének segítése.

A családsegítő szolgálat munkájának célja a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése.

Az ellátás igénybevétele általában önkéntes, az igénylő kérelmére történik, de a gyermek szülője/törvényes képviselője meghatározott esetekben kötelezhető az együttműködésre.

A gyermekjóléti szolgáltatás általános feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése

- a gyermek panaszának meghallgatása, és annak orvoslása érdekében megtenni a szükséges intézkedést

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- folyamatosan figyelemmel kísérni a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét
- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- koordinálni a jelzőrendszer munkáját, jelzés esetén megtenni a szükséges intézkedést,
- éves szakmai tanácskozást tartani, szakmaközi megbeszélést szervezni, jelzőrendszeri intézkedési tervet készíteni
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a szolgálat klienseinek ellátását segítő intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében:

- aktívan közreműködni a védelemben vett gyermek gondozási-nevelési tervében előírtak megvalósításában
- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- szükség esetén kezdeményezni a gyermekjóléti alap- szakellátások, egészségügyi ellátások vagy pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Jelzőrendszer és működése

A jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében szakmaközi megbeszélés keretében -ahol több szakma képviselőjét érintő-, aktuális kérdés, probléma több szempontú feldolgozása történik.

A jelzőrendszer tagjai, akik jelzésre kötelezettek:

- egészségügyi szolgáltatók (védőnők, gyermekorvos, háziorvosok)
- köznevelési intézmények (óvoda, általános és középiskola)
- körzeti megbízottak
- jegyző
- ügyészség, bíróság
- más szociális szolgáltatók, intézmények
- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók
- járási hivatal

- pártfogó felügyelői szolgálat
- áldozatsegítő és jogi segítségnyújtó szolgálat
- jelzőrendszeri tanácsadó
- család- és gyermekjóléti központ eszményrendszerei

A családsegítés szakmai tartalma:

- a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtetése,
- a kapott jelzés alapján a családgondozó feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és indirekt módon tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról,
- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése,
- közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés,
- kríziskezelés,
- nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások közvetítése
- nyomtatványok kitöltése

A szociális munkában alapvető érték az együttműködés. A folyamat az egyéb szolgáltatások igénybevételeivel válik teljessé.

Az Egri Járási Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásai, melyek a szolgálatok kliensei számára ingyenesen elérhetőek:

- jogi segítségnyújtás
- pszichológus
- felügyelt kapcsolattartás
- készenléti szolgálat
- utcai- és kórház szociális munka

Az óvodai- és iskolai szociális segítő minden óvodában és iskolában jelen van. Ez a szolgáltatás hivatott a tanulók szociális veszélyeztettségét csökkenteni, a szociális és kommunikációs készségeiket fejleszteni, egészségfejlesztést és ezekhez kapcsolódó prevenciót végezni.

Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat a nap 24 órájában hívható.

Célja, hogy segítséget nyújtson a kapcsolati erőszak, a gyermekbántalmazás, a prostitúció- és emberkereskedelem áldozatainak és szükség esetén gondoskodik az elhelyezésükről.

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELENEK MÓDJA:

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele önkéntes, de jogszabályban előírtak szerint vannak kivételek (hatósági döntés, iskolai hiányzás).

Az együttműködés megkezdése előtt megállapodás kötés történik.

Az igénybe vett ellátás megkezdésekor az igénybevevőt, illetve törvényes képviselőjét tájékoztatjuk:

- az ellátás tartalmáról, feltételeiről, céljáról
- rá vonatkozó nyilvántartásokról
- panaszjog gyakorlásának módjáról
- az ellátott jogi, illetve a gyermekjogi képviselő elérhetőségéről, feladatáról.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás ingyenes.

Ellátandó célcsoport a család- és gyermekjóléti szolgáltatásban

Ezt a szolgáltatást minden korosztály igénybe szokta venni. Az újszülöttől az idős korig, mindenkinek van lehetősége prevenciós foglalkozáson, vagy klasszikus családsegítésben részt venni.

A gyermekjóléti szolgáltatás felerősödött az újabb intézkedéseknek, a jelzőrendszer munkájának köszönhetően. A családsegítés a munkanélküliek és az adósság-csapdával küzdők számának csökkenésével összefüggésben, kevesebb esetszámot mutat.

Ostoros település jellemzői

Anonymus Gesta Hungarorum-a már megemlíti a települést Istoros néven. Ostoros, Eger szomszédságában, dombos vidéken a Bükk lankáin fekvő település, amely Borsod megyéhez, majd 1950 után Heves megyéhez tartozik közigazgatásilag. Ostorost „pincés” településként tartják számon. A jelenleg közel 700 feltárt pincét hol lakóépületként, hol gazdasági épületként használták. A szőlő és a bortermelés a mai napig meghatározza a település jellegét. A termelői őslakosság mellett Eger város közelsége és a kellemes környezet vonzza az ide települőket. Így a település kétpólusúvá vált, ami a generációk óta itt élő családokból és a betelepülőkből tevődik össze. Novaj hasonló adottságokkal bír, itt is fő megélhetési forrás a szőlő termelés és a feldolgozás.

A mai magyar társadalomban az idősek aránya az össznépeséghez viszonyítva magas, és számuk emelkedése várható. A betelepülő lakosság viszont főként fiatalokból áll.

Demográfiai adatok

Ostoros lakosságának alakulása:

kor felosztás	2008	2012	2016	2017	2018	2019
0-5 év	153	148	146	156	149	164
6 – 18 év	436	385	384	396	415	420
19 – 62 év	1764	1765	1680	1664	1659	1676
63 év felett	388	424	478	500	511	530
össz. lakosság szám	2741	2722	2688	2716	2734	2790

Novaj lakosságának alakulása:

kor felosztás	2012	2016	2017	2018	2019
0-5 év	58	47	49	47	45
6 – 18 év	195	176	185	176	158
19 – 62 év	895	846	853	861	854
63 év felett	274	286	281	289	308
össz. lakosság szám	1422	1355	1368	1373	1365

Ostoros és Novaj községek vonatkozásában elmondható, hogy minimális létszám változás tapasztalható a lakosság számát tekintve.

Ostoroson a fiatalok körében is növekedés volt tapasztalható, míg Novaj tekintetében a gyermekek és a fiatalok száma csökkent, az időseké pedig emelkedett az összlakosságához viszonyított csökkenés mellett.

Foglalkoztatottság arányát (NFSZ.munka.hu) ismerve, a települések lakosairól tudjuk, hogy Ostoroson és Novajon is minimális a regisztrált munkanélküliek száma, és még attól is kevesebb a tényleges munkanélküli.

regisztrált álláskeresők száma	2017	2018	2019
Ostoros	45	43	40
Novaj	36	43	32

Novaj tekintetében jelentősebb volt a munkanélküliek csökkenése. Elmondható, hogy mind a két településnek gondot okoz, a közfoglalkoztatottak hiánya. Az általuk elvégzett munkát nehezen, vagy nem lehet pótolni.

IV. MÁS INTÉZMÉNYEKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

Az Alapszolgáltatási Központ munkája és tevékenysége során, a problémák feltárásában, a feladatok megoldásában folyamatosan munkakapcsolatot alakít ki, tart fent illetékességi

területén, és együttműködik, az ellátást végző jelzőrendszert alkotó intézményekkel, állami, egyházi, civil és gazdálkodó szervezetekkel, különösen:

- az intézmény fenntartójával, Ostoros Községi Önkormányzattal
- Novaj Község Önkormányzatával
- az intézmény keretein belül működő egyéb ellátási formákkal (család- és gyermekjóléti szolgálat, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása)
- a helyi tanköteles korú lakosokat érintő oktatási-nevelési intézményekkel, ezek vezetőivel, gyermek és ifjúságvédelmi felelőseikkel, osztályfőnökeikkel, tanáraikkal.
- szakmai tapasztalatcsere céljából más alapszolgáltatást nyújtó intézményekkel
- bentlakásos szociális intézményekkel
- egészségügyi alapellátást végző személyekkel- védőnő, háziorvos,
- a helyi egyházzal
- a helyi közművelődési intézménnyel
- a civil szervezetekkel
- Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalával
- Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság Család és Gyermekjóléti Központ
- Egri Rendőrkapitánysággal, körzeti megbízottal
- pártfogói felügyelettel
- TEGYESZ-szel
- gyógypedagógiai szakszolgálatokkal
- nevelési tanácsadókkal
- Mentálhigiénés Csoport, Eger
- Szakhatóságokkal
- Egyéb, itt fel nem sorolt, az intézmény tevékenységi körét érintő, azt segíteni tudó intézményekkel, szervezetekkel

Az együttműködés leggyakoribb módja a telefonos megkeresés, ritkábban a személyes megbeszélések, levelezések.

Évente 6 alkalommal sor kerül a jelzőrendszer által szervezett szakmaközi megbeszélések keretében történő személyes együttműködésre.

VI. A SZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS MÓDJA

A mai intézmény elődje jelenlegi helyén 1967-ben kezdte meg a működést, idősök klubja formájában. A településen minden tősgyökeres lakó tudja, hogy helyileg Ostoros Kossuth tér 3. szám alatt van a szociális intézmény.

2018-ban még működött az Ostoros TV, ahol a képújságban olvashattak a szolgáltatásokról, valamint a programokról készült felvételeket is megnézhatték a helyi érdeklődők.

Évente készül és jut el a családokhoz egy karácsonyi köszöntő kíséretében, az alapszolgáltatási központban folyó, adott évi munkáról szóló tájékoztatás.

Az intézmény facebook oldaláról tudnak tájékozódni az érdeklődők a szolgáltatásainkról (Alapszolgáltatási Központ Ostoros).

Ostoros honlapján megtalálható az intézményünkről szóló tájékoztatás (www.ostoros.hu).

A helyi óvoda, iskola, orvosi rendelő faliújságján szintén van kitéve az intézmény szolgáltatásairól tájékoztatás.